

I G L H R C
International Gay and Lesbian Human Rights Commission
80 Maiden Lane, Suite 1505, New York, NY 10038, USA
www.iglhrc.org

rue Belliard 12
Brussels B-1040
Belgium
Website: www.ilga-europe.org

Mr Boris Tadić, President of the Republic of Serbia

Mr Mirko Cvetković, Prime Minister of the Republic of Serbia

Mr Ivica Dačić, Deputy Premier of the Republic of Serbia

Mr Božidar Đelić, Vice Prime Minister for European Integrations

Mr Vuk Jeremić, Minister of Foreign Affairs

Mr Rasim Ljajić, Minister of Labor and Social Policy

Mr Bogoljub Šijaković, Minister of Religion

Mr Svetozar Čiplić, Minister for Human and Minority Rights

Ms Milica Delević, Director of the EU Integration Office

Ms Slavica Đukić Dejanović, Speaker of the National Assembly

March 9, 2009

Your Excellencies,

After consulting with civil society groups in Serbia, we are writing to you as honorable representatives of the executive and legislative branches of the Government of Serbia to ask that you maintain non-discrimination based on sexual orientation, gender identity, and religion in the comprehensive anti-discrimination draft law up for consideration in Serbia.

We have learned and are deeply concerned that a comprehensive draft law to combat discrimination was withdrawn from parliamentary consideration on March 4, 2009 due to pressure from the Serbian Orthodox Church and other conservative religious groups, despite support from human rights and other civil society groups. We understand that the opposition to the draft law relates to the clauses prohibiting discrimination based on

sexual orientation, gender identity, and religion. We urge you to adopt the law without eliminating these clauses.

The Constitution of Serbia speaks about the separation of Church and State (art. 44), and international law recognizes freedom of religion (i.e. Universal Declaration of Human Rights art. 18, and the International Covenant on Civil and Political Rights, art. 18). The law prohibiting discrimination based on religion would implement such commitments.

Sexual orientation and gender identity have also been recognized as grounds for non-discrimination at the regional, national, and international levels. The Yogyakarta Principles on the application of international human rights law in relation to sexual orientation and gender identity provide details on the specific States' obligations, among which adopting laws to combat discrimination on these grounds.¹

At the national level, Serbia is not alone in its efforts to adopt legal protections against discrimination for all its citizens, which must include lesbian, gay, bisexual, and transgender (LGBT) people. A number of countries chose to revise their constitutions to include protection for LGBT in their equality clauses. Ecuador, Fiji, Portugal, South Africa, Sweden, and Switzerland included sexual orientation as a protected category in their constitutions. Bolivia has gone a step farther and added gender identity in order to explicitly protect transgender people against discrimination.

Over fifty countries, including non-European countries such as Mexico, Mozambique, South Africa, and South Korea, prohibit by law discrimination based on sexual orientation in employment; over forty countries, including those previously mentioned, protect the rights of LGBT in areas other than employment as well.

At the regional level, all 27 Member States of the European Union and accession states such as Croatia adopted employment non-discrimination legislation, explicitly covering sexual orientation, in accordance with the Council Directive 2000/78/EC, November 27, 2000 establishing a general framework for equal treatment in employment and occupation. Most countries adopted comprehensive anti-discrimination laws to combat discrimination in areas, such as services, and health care in addition to employment. The European Court of Human Rights of the Council of Europe has also established a consistent jurisprudence in support of the elimination of discrimination based on sexual orientation and gender identity, under the European Convention on Human Rights. The Parliamentary Assembly of the Council of Europe specifically called upon member states "to include sexual orientation among the prohibited grounds for discrimination in their national legislation" (Recommendation 1474, 26 September 2000)

At the United Nations level, the Human Rights Committee affirmed in its decision in *Toonen v. Australia* (1994) that existing protections against discrimination in Articles 2 and 26 of the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) include sexual orientation as a protected status.

¹ www.yogyakartaprinciples.org

Like in any other country, there are unfortunate cases of discrimination based on actual or perceived sexual orientation and gender identity in Serbia. Without explicit and strong anti-discrimination protection in the law, LGBT people will continue to be forced to live as second-class citizens, under the constant pressure of secrecy, job discrimination, violence from authorities or non-state agents, as well as family rejection because of societal condemnation. With the legal protection, public authorities will treat them equally, no longer question their rights to free expression or assembly, and recognize their dignity. Society at large will eventually follow the state's leadership and Serbia will be among the growing number of countries that respect the human rights of LGBT people.

Sincerely,

Cary Alan Johnson
Executive Director, IGLHRC

Dirk De Meirleir,
Executive Director, ILGA Europe

The International Gay and Lesbian Human Rights Commission's mission is to advance human rights for everyone, everywhere to end discrimination based on sexual orientation, gender identity, and gender expression. A non-profit, non-governmental organization, IGLHRC is based in New York, with offices in Cape Town and Buenos Aires.

ILGA-Europe is the European Region of the International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association, a nongovernmental umbrella organization which represents over 300 member organizations at the European level. ILGA-Europe works towards a world in which the human rights of all people are respected and everyone can live in equality and free from discrimination on the grounds of sexual orientation and gender identity or expression.

Gospodin Boris Tadić, Predsednik Republike Srbije

Gospodin Mirko Cvetković, Predsednik Vlade Republike Srbije

Gospodin Ivica Dačić, prvi potpredsednik Vlade – zamenik predsednika Vlade i ministar unutrašnjih poslova

Gospodin Božidar Đelić, potpredsednik Vlade za evropske integracije i ministar za nauku i tehnološki razvoj

Gospodin Vuk Jeremić, ministar spoljnih poslova

Gospodin Rasim Ljajić, ministar rada i socijalne politike

Gospodin Bogoljub Šijaković, ministar vera

Gospodin Svetozar Čiplić, ministar za ljudska i manjinska prava

Gospođa Milica Delević, direktorka Kancelarije za evropske integracije

Gospođa Slavica Đukić Dejanović, Predsednica Narodne skupštine Republike Srbije

9. mart 2009. godine

Vaše ekscelencije,

Nakon konsultacija sa grupama civilnog društva iz Srbije, obraćamo Vam se kao uvažanim predstavnicima izvršnih i zakonodavnih vlasti u Srbiji sa zahtevom da uključite zabranu diskriminacije zasnovanu na seksualnoj orijentaciji, rodnom identitetu i veroispovesti u predlogu opšteg zakona protiv diskriminacije.

Obavešteni smo i vrlo smo zabrinuti da je predlog opšteg zakona protiv diskriminacije povučen iz parlamentarne procedure 4. marta 2009. godine pod pritiskom Srpske Pravoslavne Crkve i ostalih konzervativnih verskih grupa, uprkos podrške organizacija za ljudska prava i drugih grupa civilnog društva. Shvatamo da je protivljenje predlogu zakona vezano za odredbe koje zabranjuju diskriminaciju na osnovu seksualne orijentacije, rodnog identiteta i veroispovesti. Zahtevamo od vas da prihvatite zakon ne izbacujući ove odredbe.

Ustav Srbije govori o odvojenosti Crkve i Države (čl. 44), a međunarodno pravo priznaje slobodu veroispovesti (Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima, čl. 18, i Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, čl. 18). Zakonom kojim se zabranjuje diskriminacija na osnovu veroispovesti implementirale bi se ovakve obaveze.

Seksualna orijentacija i rodni identitet su prepoznati kao osnov za zabranu diskriminacije na regionalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou. Džodžakarta principi u primeni

međunarodnog zakonodavstva o ljudskim pravima u vezi sa seksualnom orijentacijom i rodnim identitetom obezbeđuju detalje o specifičnim obavezama Države, među kojima je i usvajanje zakona protiv diskriminacije po ovim osnovama.

Na državnom nivou, Srbija nije usamljena u nastojanjima da uvede legalnu zaštitu od diskriminacije svih svojih građana, koja mora da uključi i lezbejke, gejeve, biseksualne i transrodne (LGBT) osobe. Brojne zemlje su odlučile da izvrše izmene svojih ustava kako bi uključile zaštitu LGBT osoba u odredbe o ravnopravnosti. Ekvador, Fidži, Portugal, Južna Afrika, Švedska i Švajcarska su uključile seksualnu orijentaciju kao zaštićenu u svojim ustavima. Bolivija je otišla jedan korak dalje i dodala rodni identitet kako bi eksplicitno zaštitila transrodne osobe od diskriminacije.

Preko 50 država, uključujući i ne-evropske zemlje kao što su Meksiko, Mozambik, Južna Afrika i Južna Koreja, zakonom zabranjuju diskriminaciju na osnovu seksualne orijentacije u oblasti zapošljavanja; preko 40 država, uključujući i prethodno pomenute, brane LGBT prava i u drugim oblastima pored zapošljavanja.

Na regionalnom nivou, svih 27 zemalja članica Evropske Unije i države u procesu pristupanja, kao što je Hrvatska, usvojile su zakone kojim se zabranjuje diskriminacija u oblasti zapošljavanja, eksplicitno obuhvatajući seksualnu orijentaciju, a sve u skladu sa Direktivom Evropske komisije 2000/78/EC, donetom 27. novembra 2000. godine, čime su ustanovile opšti okvir za jednak tretman u zapošljavanju i profesiji. Većina država usvojile su opšte zakone protiv diskriminacije, kojima se bore protiv diskriminacije u oblastima kao što su usluge i zdravstvena zaštita, pored oblasti zapošljavanja. Evropski sud za ljudska prava Saveta Evrope je takođe ustanovio konzistentnu jurisprudenciju u podršci eliminacije diskriminacije na osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta, na osnovu Evropske konvencije o ljudskim pravima. Parlamentarna skupština Saveta Evrope posebno je pozvala zemlje članice "da uključe seksualnu orijentaciju među zabranjene osnove za diskriminaciju u sopstvena zakonodavstva" (Preporuka 1474, 26. septembar 2000. godine).

Na nivou Ujedinjenih nacija, Komitet za ljudska prava potvrdio je u svojoj odluci Tunen protiv Australije (1994) da postojeća zaštita protiv diskriminacije u članovima 2 i 26 Međunarodnog pakta o građanskim i političkim slobodama (ICCPR) uključuje i seksualnu orijentaciju kao osnov za zaštitu.

Kao i u svakoj drugoj državi, i u Srbiji postoje nesrećni slučajevi diskriminacije zasnovane na stvarnoj ili pretpostavljenoj seksualnoj orijentaciji i rodnom identitetu. Bez eksplicitne i jake zabrane diskriminacije u zakonu, LGBT osobe će i dalje biti primorane da žive kao građani druge klase, pod stalnim pritiskom skrivenosti, diskriminacije na poslu, nasilja od strane vlasti i nedržavnih činilaca, i biće odbacivane od strane porodice usled društvene osude. Uz pravnu zaštitu, javne vlasti će ih jednako tretirati, ne dovodeći ubuduće u pitanje njihova prava na slobodu izražavanja ili okupljanja, i priznaće njihovo dostojanstvo. Društvo će u celini krenuti da prati državno rukovodstvo i Srbija će se naći u društvu rastućeg broja država koje poštuju ljudska prava LGBT osoba.

S poštovanjem,

Keri Alan Džonson, Izvršni direktor IGLHRC

Dirk De Meirleir, Izvršni direktor ILGA Europe

Misija Međunarodne komisije za ljudska prava gejeva i lezbejki (The International Gay and Lesbian Human Rights Commission – IGLHRC) je ZA unapređivanje ljudskih prava za sve, svuda i okončanje diskriminacije na osnovu seksualne orijentacije, rodnog identiteta i rodnog izražavanja. IGLHRC je neprofitna nevladina organizacija sa sedištem u Njujorku i kancelarijama u Kejptaunu i Buenos Ajresu.

ILGA Europe je evropska regionalna podružnica Međunarodne asocijacije lezbejki, gejeva, biseksualnih trans i interseksualnih osoba, nevladina krovna organizacija koja predstavlja svojih 220 članica na evropskom nivou. ILGA Europe se bori za svet u kome se poštuju prava svih ljudi i u kom svi mogu da žive u jednakosti i nediskriminisani na osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta ili izražavanja.